

INSPECTORATUL
PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ
"CRIȘANA"
AL JUDEȚULUI BIHOR

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI ORADEA

**REGULI
DE COMPORTARE
ÎN
SITUAȚII DE URGENȚĂ**

ORADEA
2006

Stimate cetățean,

În ultimii ani se constată o creștere a riscurilor ce amenință viața și sănătatea cetățenilor, mediul înconjurător și patrimoniul public și privat, precum și apariția unor riscuri generate de schimbări climaterice, diversificarea activităților operatorilor economici care utilizează și comercializează substanțe periculoase.

Actele normative ce reglementează activitatea de prevenire a situațiilor de urgență s-au modificat, fiind corelate cu legislația existentă în Comunitatea Europeană.

Prin broșura editată de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „CRIȘANA” al Județului Bihor și Primăria Municipiului Oradea se dorește a veni în sprijinul instituțiilor, cetățeanului, ca principal beneficiar al măsurilor de siguranță în domeniul situațiilor de urgență, cunoașterea de către acesta a principalelor măsuri de prevenire în funcție de riscuri și modul de comportare în cazul producerii unor situații de urgență.

Informațiile prezentate în broșură au fost selectate din actele normative în vigoare și lucrările de specialitate.

Informează-te. Pentru tine și pentru cei dragi ție.

SITUAȚII DE URGENȚĂ

1. Ce este situația de urgență?

Eveniment excepțional ,cu caracter nonmilitar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediului înconjurător, valorile materiale și culturale importante iar pentru restabilirea stării de normalitate sunt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente ,alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate.

2. Ce sunt alunecările de teren ?

Alunecările de teren reprezintă deplasări ale versanților dealurilor. Ele se pot produce de-a lungul pantei sau lateral, ca urmare a unor fenomene naturale (ploi torențiale, prăbușiri ale unor grote, eroziuni puternice, cutremur de pământ), sau chiar ca urmare a unor activități umane.

3. Care sunt semnele alunecării de teren ?

Fisuri (crăpături) pe pământ, pe asfalt, în pereții clădirilor, copaci înclinați, stâlpi și garduri strămutate din loc, dispariția bușcă a apei din fântâni și izvoare, scârțâitul elementelor de construcție ale caselor, starea alarmată a păsărilor și a animalelor.

4. Ce faci în caz de alunecare de teren ?

ieși imediat din casă pe un teren drept. Înștiințează și vecinii, ajută pe cei ce au nevoie. Apelează la serviciile specializate (poliție, pompieri, salvarea). Ia măsuri pentru securitatea oamenilor și păstrarea bunurilor materiale.

5. Cum se produce inundația ?

Inundația apare atunci când albia unui râu nu poate prelua toată apa căzută din cer. Apele râurilor mari cresc și scad mai încet decât cele ale râurilor mici. Astfel, într-un bazin hidrografic mic, este posibil ca apele unui râu să crească sau să scadă într-un interval de câteva minute sau câteva ore. În cazul râurilor mari creșterea și descreșterea apelor poate dura mult. În consecință, în cazul râurilor mari, inundațiile pot dura câteva zile, deoarece e nevoie de timp ca toată apa care cade în amonte să se scurgă.

6. De ce apar tot mai des inundațiile ?

Inundațiile și alunecările de teren se datorează în mare parte distrugerii pădurilor în bazinele hidrografice. Pădurile au un rol important în protejarea versanților de eroziune. În absența lor, versanții se prăbușesc, apar torenții care distrug maluri, colmatează albiile râurilor și conduc la revărsări catastrofale de ape. Singura soluție pe termen lung este dezvoltarea fondului forestier.

7. Cine conduce acțiunile de intervenție la inundații ?

Primarul. El pune în aplicare planul de apărare împotriva inundațiilor și trece la asigurarea mijloacelor tehnice și materiale specifice acestei situații.

8. Cum se previn bolile în zone inundate ?

Pin vaccinare împotriva febrei tifoide și a hepatitei A, dezinfectarea cu var cloros a fântânilor, caselor și beciurilor în care a bălăit apa. Consumul apei se va face la 30 de minute de la fierbere. Se păstrează igiena corporală, se evită expunerea prelungită la frig, se anunță la la telefon 112 simptomele de febră, dureri de burtă, stare de vomă.

9. Care este cea mai gravă boală post – inundații ?

Leptospiroza, boală cauzată de un grup de microorganisme ce o duc bine în sol umed și apă caldă, dar rezistă și la temperaturi joase păstrându-se până la un an în gheață. În apa bazinelor deschise pot rezista 10 – 20 zile, în urină – câteva săptămâni, în produse alimentare – câteva zile. Leptospirele nu rezistă la uscăciune și temperaturi înalte și sunt sensibile la acțiunea razelor solare. Substanțele dezinfectante (cloramina, clorura de var, fenolul) distrug ușor leptospirele, care sunt, de asemenea, sensibile la antibiotice. Focarele naturale sunt mai ales teritoriile cu relief jos (luncile

râurilor, lacurile). Sursa principală animală sunt bovinele și porcinele, dar circulația leptospirelor este menținută de șobolani. Transmiterea bolii de la animale la om se face ușor, pe diferite căi: la îngrijirea animalelor, la contactul cu urina animalelor bolnave, sau pe cale alimentară cu produse contaminate de rozătoare. Simptome: frisoane, febră, slăbiciune generală, insomnie, greață, vomă, dureri lombare. Toți bolnavii de leptospiroză trebuie spitalizați.

10. Care sunt regulile de bază în caz de inundații ?

- învață semnalele de alarmare transmise prin sistemul protecției civile;
- ascultă informațiile oficiale și buletinele meteorologice;
- semnalează autorităților locale inundațiile, alunecările de teren și accidentele majore;
- păstrează la îndemână un stoc de provizii pentru câteva zile;
- la evacuare, ia cu tine alimente pentru a le folosi pe drum.

11. Care este semnalul de alarmă la inundații ?

Alarmă la Dezastre – 5 sunete (impulsuri) a 16 secunde fiecare cu pauze de 10 secunde între ele.

Încetarea alarmei – Sunet continuu, cu durata de 2 minute.

12. Cum apare viitura ?

Viitura este provocată de un aport de apă (ploaie torențială, furtună, topirea zăpezii) asupra unui râu. Viiturile apar atunci când toate apele afluate unui râu primesc apă în exces. Într-o albie ce are deja un volum de apă curgătoare, viitura împinge apa existentă, astfel că valul principal este o apă curată, urmată de apă tulbure încărcată cu pietre, sol, vegetație. În albiile serci, efectul este mai mare, pentru că acestea permit viiturii să atingă viteze mari. După viitură, nivelul apei scade, cu excepția cazurilor când debitul ploii crește. La râurile mari, revenirea apei la debitul normal poate dura zile sau săptămâni. În cazul unor succesiuni de precipitații, vor apărea mai multe valuri de viitură.

13. Ce facem în caz de viitură ?

Dacă ești în apropierea apei, înainte de viitură vei simți un curent de aer neobișnuit. Încearcă să ajungi pe un loc cât mai ridicat, pentru evitarea pe cât posibil a impactului cu viitura. Nu fugi prin apă și nu înota, pentru că riscul de hipotermie crește prin udarea completă a corpului. Dacă ai rămas izolat cu un grup, poziția optimă de așteptare este în doi, așezați și grupați spate în spate pentru a reduce pierderile de căldură. Economisește lumina și hrana și pune repere pentru a urmări evoluția nivelului apelor. Nu uita că cei prinși de viitură în locuri izolate nu au muiț niciodată de frig sau de

Ioane, ci întotdeauna pentru că au încercat să înfrunte apele furioase. Singura salvare în acest caz este echipa de salvare care vine după retragerea apelor.

14. Cum acționezi după producerea dezastrului ?

- Respectă îndrumările și comunicările organelor de protecție civilă;
- Intră cu extremă precauție în interiorul clădirilor avariate sau slăbite;
- Nu intra cu torțe sau lumânări în clădirile inundate;
- Nu atinge firele electrice căzute sau rupte;
- Dacă simți miros de gaze deschide toate ferestrele și ușile, închide robinetul principal de gaze și părăsește casa imediat;
- Dacă aparatele electrice sunt ude, întrerupe sursa principală de curent, usucă-le și în final refolosește-le;
- Dacă ești sfătuit să evacuezi, fă-o prompt;
- Verifică rezervele de apă și de hrană înainte de a le folosi;
- Nu consuma alimente care au luat contact cu apa de inundație;
- Nu împiedica acțiunile de intervenție;
- Anunță rudele că ești în siguranță, altfel autoritățile pot pierde timp căutându-te;
- Nu transmite zvonuri sau știri exagerate despre pagube și stricăciuni.

15. Ce faci dacă inundația te surprinde acasă ?

Adu în casă sau pune culcate la pământ într-un loc singur mobila de curte, unelte de grădină sau alte obiecte care se pot fi suflate de vânt sau luate de apă. Blochează ferestrele astfel încât ele să nu fie sparte de vânturi puternice, apă, obiecte care plutesc sau aluviuni. Evacuează animalele și bunurile de valoare în locuri de refugiu cunoscute. Închide ușile casei și ferestrele după ce închizi apa, gazul și instalațiile electrice.

16. Ce faci dacă inundarea casei este iminentă ?

Mută obiectele care se pot mișca în partea cea mai de sus a casei. Deconectează aparatele, părăsește locuința și mergi spre etaje superioare, acoperișuri, înălțimi.

17. Ce faci dacă se ordonă evacuarea ?

Respectă ordinea de evacuare stabilită: copii, bătrâni, bolnavi și în primul rând din zonele cele mai periclitate. Înainte de părăsirea locuinței întrerupe alimentarea cu apă, gaze, energie electrică și închide ferestrele. Scoate animalele din gospodărie și dirijează-le către locurile care oferă protecție.

la cu tine documentele personale, alimente, apă, trusa sanitară, un mijloc de iluminat, un radio. După sosirea la locul de refugiu, comportă-te cu calm, ocupă locurile stabilite, supraveghează copiii, respectă măsurile stabilite.

18. Ce faci la reîntoarcerea acasă ?

Nu intra în locuință în cazul în care aceasta a fost avariată sau a devenit insalubră. Nu atinge firele electrice. Nu consuma decât apă fiartă. Consumă alimente numai după ce au fost curățate, fierte și după caz, controlate de organele sanitare. Nu folosi instalațiile de apă, gaze, electricitate decât cu aprobare. Acordă ajutor victimelor inundațiilor. Execută lucrări de înlăturare a urmărilor inundației, curățirea locuinței și mobilierului, dezinfectarea încăperilor, repararea avariilor.

19. Ce sunt furtunile ?

Sunt fenomene rezultate din mișcarea rapidă și puternică, cu forțe distrugătoare și de lungă durată a aerului. După pagubele pricinuite, pot fi comparate cu cutremurul de pământ. Furtuna distruge clădiri durabile, demolează construcțiile ușoare, stâlpii de înaltă tensiune sau de comunicații, rupe și smulge din rădăcini copacii, scufundă vase, deteriorează magistral auto, căi ferate.

20. Ce faci dacă ai fost prevenit despre furtună ?

Deconectează energie electrică. Adună membrii familiei acasă. Închide bine ușile, geamurile, orificiile pentru ventilație. Geamurile mari pot fi protejate cu scânduri. De pe acoperiș, balcoane, logii, la obiectele ce pot fi luate de vânt. Uneltele din gospodărie trebuie duse în încăperi. Stinge focul în sobe. Ține în ordine beciurile, subsolurile pentru a fi folosite în caz de necesitate. Când furtuna a început, stai în clădire, atent să nu te rănești cu cioburi de sticlă. Nu se recomandă ieșitul în stradă imediat după ce a încetat vântul, deoarece o rafală se poate repeta.

21. Ce faci dacă furtuna te ia prin surprindere ?

Dacă vijelia te-a găsit în loc deschis, nu fugi, mai bine e să te adăpostești într-un șanț, groapă, orice adâncitură, lipit de pământ, cu mâinile acoperind capul. Nu ceda în fața panicii, acționează conștient, reține pe alții de la fapte desperade. Furtuna poate fi însoțită de fulgere, ploaie, grindină. Nu te apropia de obiectele metalice, de stâlpii de tensiune, de paratrăsnete. Pe loc deschis, dacă stai culcat, fulgerul poate trece peste picioare și vei rămâne în viață. Poziția în picioare e cu mult mai periculoasă. Stai departe de copacii izolați, dar nici nu te depărta mult de ei. Fulgerul nu lovește des, nu nimereste repetat în același loc și de obicei atinge obiectul cel mai înalt sau cel mai masiv.

22. Ce sunt cutremurele ?

Cutremurul constă într-o vibrație care circulă prin stratul superior al Pământului, având drept cauză erupții vulcanice, impactul cu meteoriți, explozii subterane, edificii care se prăbușesc. Majoritatea cutremurelor sunt cauzate de plăcile tectonice zilnic. Doar cutremurele de o magnitudine mare produc victime și pagube materiale prin distrugerea structurilor create de om, valuri tsunami, avalanșe și alunecări de teren.

23. Cum te pregătești acasă pentru cutremur ?

Discută cu familia despre cutremur și un loc de întâlnire după cutremur, în aer liber și nu departe de casă. Caută locul cel mai sigur din locuință: colțurile interioare ale pereților de rezistență, golurile de sub uși, locurile de sub scheletul clădirii, mesele, paturile. Instruiește copiii să se ascundă în aceste locuri. Verifică tavanele, acoperișul, coșurile, rețeaua electrică, țevile de gaze. Ancorează mobila grea, dulapurile cu cărți, în așa fel ca în caz de cădere să nu blocheze ieșirea. Paturile din dormitoare trebuie să se afle departe de ferestre, oglinzi, polițe cu cărți. Ține la îndemână trusa de prim – ajutor. Dacă iei regulat medicamente, pregătește rezerve. Pregătește un radio cu baterii, lanterna, chibrituri. Pune actele și obiectele de preț într-o geantă la îndemână.

24. Cum te pregătești la serviciu pentru cutremur ?

Repartizează obligații astfel ca toți să știe ce să facă ca să nu-i încurce pe alții. Ține clădirile în ordine, nu bloca coridoarele, scările. Verifică ușile, să se deschidă ușor și repede. Este recomandabil să ai stingătoare, amplasate în locuri cunoscute și să știi să le utilizezi. Obişnuiește-te să te gândești la protecție și atunci când te afli în altă locație (în concediu, la spectacole, în vizită).

25. Ce faci în timpul cutremurului ?

Cutremurul începe cu o vibrație a suprafeței terestre, care durează doar câteva secunde, cel mult 1 minut. Cât de mare ar fi frica, trebuie să-ți păstrezi calmul. Luciditatea îți aduce șanse mai multe să scapi nevătămat. Pericolul cel mai mare vine de la obiectele ce cad de deasupra ta. Nu striga. Nu alerga. Trebuie doar să alegi metoda adecvată de reacție: fie părăsești clădirea, fie ocupi unul din locurile mai puțin periculoase din interior. Dacă ieși, părăsește clădirea repede, dar atent. Nu te folosi de ascensor. Dacă te afli pe stradă, rămâi acolo, la distanță de clădiri. Dacă te afli într-un automobil în mișcare, frânează ușor și oprește-te pe un loc deschis. Când cutremurul te surprinde în mijloacele de transport în comun, nu sparge geamurile, nu alerga spre ușă. Șoferii vor opri mașinile și vor ține ușile deschise. În locurile publice (magazin, cinematograful, restaurant) nu te speria dacă se întrerupe lumina, sună sirena, auzi spărgându-se geamuri sau țipete de oameni.

26. Ce trebuie făcut după cutremur ?

Când cutremurul s-a terminat, probabil vei depista în jurul tău distrugeri și sinistrați. Ajută la înlăturarea urmărilor dând prioritate celor răniți. Nu mișca răniții grav dacă nu sunt în pericol imediat de a fi răniți suplimentar, până la acordarea de ajutor medical calificat. Participă la evacuarea sinistraților de sub dărâmături.

Informează poliția despre posibile infracțiuni, persoane care răspândesc zvonuri. Nu încurca activitatea profesioniștilor. Nu bea apa din rezervoarele deschise până ce nu sunt controlate. La verificarea clădirilor folosește o cască de protecție sau, în lipsa acesteia, un taburet.

27. Ce faci dacă ai fost blocat de cutremur ?

Dacă ai fost surprins sub dărâmături, mobilier răsturnat sau într-o incintă, fi calm, acordă prim ajutor celor răniți. Varianta clasică de comunicare cu cei de afară, care vor concentra personal specializat și aparate de ascultare ca să identifice locurile cu persoane blocate, este să bați la intervale regulate cu un obiect tare în conducte sau în pereții incintei, iar dacă ai stabilit contactul verbal, să furnizezi informațiile cerute și să ceri prim ajutor. La evacuare dă prioritate celor răniți sau copiilor, bătrânilor, femeilor, și ascultă recomandările salvatorilor. Acordă-ți primul ajutor, respiră ușor și regulat, pregătește-te mintal pentru foame și sete. Nu fuma, economisește oxigenul. Mișcă-te atent, ca să nu produci noi prăbușiri. Orientează-te după mișcarea aerului. Trecând printr-un loc îngust, relaxează mușchii, lipește coatele de șolduri, împinge cu picioarele. Dacă cutremurul te-a acoperit cu pământ, încearcă să te întorci pe burtă, ca să ușurezi presiunea pe torace și pe abdomen. Masează-ți mâinile și picioarele pentru a menține circulația sângelui. Dacă apare setea, poți pune în gură o pietricică netedă sau un colț de tricou și suge, respirând pe nas.

28. Cum scoți o victimă de sub dărâmături ?

Înainte de toate, ia contact cu el, dacă este posibil, aprovizionează-l cu aer, apă, medicamente, până când momentul scoaterii e lipsit de riscuri. Pentru a-l scoate, scoate cu atenție piatră cu piatră, ori sapă o trecere. Cel mai bine este de făcut o spărtură. Pentru aceasta nu alege locul unde s-au adunat pietre, pentru că ele pot să se răstoarne și să îngreuneze lucrul. Întărește spărtura cu stîngii, grinzi, bare. În drum spre sinistral ia tot ce poate împiedica scoaterea lui. Mai întâi se înlătură dărâmăturile mari, apoi cele mici. Sinistralului mai întâi i se eliberează capul și partea de sus a corpului, apoi picioarele.

29. Ne vom confrunta și cu caniculă ?

În mod sigur, da. Canicula și fenomenele asociate ei, aridizarea și desertificarea, reprezintă o altă mare problemă. Încălzirea atmosferei și reducerea cantităților de precipitații conduc la apariția secetei. Seceta

prelungită duce la aridizare și deșertificare. Principalele efecte ale secetelor constau în distrugerea recoltelor, diminuarea numărului de animale, pierderea resurselor de apă. Populația cea mai săracă este și cea mai vulnerabilă, pentru că este nevoită să trăiască în condițiile oferite de un mediu natural ostil.

30. Ce fel de pagube produce canicula ?

În anul 2000, marea secetă din România a determinat scăderea producției de cereale, cu toate că suprafața cultivată a crescut. Recolta de porumb a înregistrat o scădere cu 25%. Fermele de păsări au avut, de asemenea, de suferit datorită valului de căldură. Diminuarea producției de grâu are un impact direct asupra rezervelor de hrană, pentru că grâul constituie alimentul de bază pentru doi din trei oameni. Diminuarea capacității de a produce hrană determină efecte negative asupra sănătății umane. În plus, vremea caniculară crește riscul de deces mai ales la persoanele de peste 65 de ani. Canicula poate cauza și dezastre naturale: poate produce incendii sau poate întreține incendiile de pădure provocate din neglijența omului.

31. Este canicula mai periculoasă la oraș ?

Da. Pe timpul verii, un oraș își poate ucide locuitorii. Canicula generează pe străzi gaze de eșapament, un gaz extrem de periculos: ozonul troposferic, derivat din oxigen. Ozonul „bun” este cel din stratosferă, care protejează viața, filtrând radiațiile ultraviolete dăunătoare. Ozonul „rău” se formează în apropierea solului, în orașe. Construcțiile înalte din centrul orașului opresc circulația naturală a aerului, iar pe străzile înguste se acumulează și alte gaze toxice, provenite în special din trafic. Din aceste motive, locuitorii trebuie să evite cât mai mult posibil centrul și străzile aglomerate, mai ales la amiază, în zilele de vară. Expunerea la valori mari ale concentrațiilor de monoxid de carbon duce la dureri de cap, grețuri și chiar la moarte. Totuși, orașele prahovene au avantajul că sunt așezate într-o zonă vântoasă, ceea ce face ca limitele tolerabile să fie restabilite în timp relativ scurt, prin dispersia acumulărilor.

32. Ce să ceri autorităților în perioade caniculare ?

Prevenirea formării de cozi la soare la ghișeele direcțiilor de taxe și impozite și la casierile furnizorilor de utilități. Udarea principalelor căi rutiere din oraș, pentru a combate efectele căldurii. Ridicarea într-un ritm mai alert a gunoaielor menajere, pentru a preveni apariția de focare de infecție. Controale mai dese în restaurante, pub-uri, fast-food-uri, magazine alimentare. Asigurarea cu prioritate a irigațiilor culturilor agricole. Intensificarea controalelor legale pe linie de P.S.I.

33. Cum economisești energie pe caniculă ?

Soluțiile de economisire a energiei sunt binevenite, mai ales dacă ai aparatură de „răcorit” locuința. Astfel, pentru ca iluminatul din locuința ta să coste cât mai puțin vara trebuie să folosești surse luminoase de putere redusă, convenabil plasate. Frigiderul va consuma mai puțin amplasat departe de mașina de gătit, sau locuri însorite. La mașina de gătit electrică, utilizează vase de gătit cu fundul plat, cu dimensiuni apropiate de cea a plăcilor încălzitoare și, pe cât posibil, fabricate special pentru mașini de gătit electrice. Întrerupe curentul electric înainte de terminarea fierberii, întrucât aceasta va continua 3 – 5 minute datorită inerției termice a discurilor. Boilerul de apă caldă trebuie dotat cu termostat permanent. Temperatura de încălzire a apei nu trebuie să depășească 60-70 grade, pentru că o temperatură mai ridicată duce la combinarea cu apa rece în vederea utilizării, adică la consum în plus. Evită regimul de curgere continuă a apei calde în rețeaua de canalizare în procesul de spălare a unor obiecte. Aparatul de aer condiționat are nevoie de modificarea circuitului electric interior astfel încât aparatul să se alimenteze direct de la rețea, iar ceilalți consumatori prin stabilizatorul de tensiune. Ca recomandări generale, nu utiliza aparate electrice improvizate. Când cumperi un aparat electric, alege unul cu consum redus de energie. Respectă instrucțiunile din prospectul aparatului, deoarece ele conțin și sfaturi privind reducerea consumului de energie electrică. Menține în stare bună de funcționare termostatele și comutatoarele pentru reglarea puterii funcție de necesitățile de consum.

34. Cum scăpăm de caniculă acasă?

Temperaturile de vară își fac simțită prezența și în locuințele noastre, unde adesea ajungem să ne petrecem timpul, în lipsa concediului sau în căutarea unui loc umbros, care să ne scape de caniculă. Tocmai din această cauză, redecorarea căminului pe timp de vară este necesară. Elimină piesele de mobilier de dimensiuni mari din camerele de zi. Pe durata lunilor caniculare, cuverturile închise la culoare se înlocuiesc cu cearșafuri albe, al căror aspect relaxează. Renunță la covor: parchetul sau gresia mențin răcoarea atât de necesară în această perioadă. Trage draperiile în camerele expuse soarelui. Menține ferestrele închise atât timp cât temperatura exterioară este mai mare decât cea din interior (până la lăsarea serii). Deschide-le noaptea, provocând curenți de aer. Nu ezita să faci dușuri dese. Dacă stai la bloc, la ultimul etaj, acoperă-ți ferestrele. Dacă nu se mai face ventilație, lasă ferestrele deschise, dar pune în geamuri cearșafuri umede care să rețină aerul uscat și căldura.

35. Cum scapi de caniculă la serviciu ?

O temperatură optimă la serviciu stimulează lucrul, crește eficiența. Senzația de bună stare fiziologică apare atunci când diferența dintre

temperatura aerului și cea a suprafeței încăperii nu depășește 2 – 3°C. Temperatura aerului recomandată pentru munca intelectuală în poziția șezând este de 21 – 23°C, iar pentru munca ușoară în poziția șezând este de 19°C. În stabilirea temperaturii optime trebuie să se ia în calcul și mișcarea și umiditatea aerului. Mișcarea aerului trebuie să fie mai mică de 0,2 m/s; în cazul lucrărilor delicate care cer o imobilitate prelungită a corpului, nu trebuie să depășească 0,1 m/s. În încăperile încălzite umiditatea relativă a aerului să fie cuprinsă între 50 și 70 %. Dacă acestea nuse păstrează, apar efecte negative.

36. Ce spune legea privind canicula la serviciu ?

Protecția persoanelor angajate pe vreme caniculară a fost reglementată din anul 2000, prin O.U.G. nr.99, iar amenziile pe care le riscă angajatorii pentru nerespectarea legii sunt de 15 – 25 milioane de lei. Astfel, dacă în două zile consecutive se înregistrează temperaturi ale aerului care depășesc 37°C sau care, corelate cu umiditatea, pot fi echivalate la 37°C, angajatorii sunt obligați să ia următoarele măsuri:

A. Pentru ameliorarea condițiilor de muncă:

- a) reducerea intensității și ritmului activităților fizice;
- b) asigurarea ventilației la locurile de muncă;
- c) alternarea efortului dinamic cu cel static;
- d) alternarea perioadelor de lucru cu perioadele de repaus.

B. Pentru menținerea stării de sănătate a angajaților:

- a) asigurarea apei minerale, câte 2 – 4 litri/persoană/schimb;
- b) asigurarea echipamentului individual de protecție;
- c) asigurarea de dușuri;
- d) asigurarea transportului la o unitate sanitară a celor afectați.

Angajatorii care nu pot asigura aceste condiții sunt obligați să ia, în acord cu sindicatele, una din următoarele măsuri:

- reducerea duratei zilei de lucru;
- eșalonarea zilei de lucru până la ora 11.00 și după ora 17.00;
- întreruperea colectivă a lucrului.
- Angajatorii au două variante pentru a recupera timpul nelucrat și a stabili modalitățile de plată:
 - A) prin recuperarea în următoarele 6 luni a timpului de muncă nelucrat, cu menținerea drepturilor salariale avute anterior;
 - Fără recuperarea timpului de muncă nelucrat, cu acordarea drepturilor salariale proporțional cu timpul efectiv lucrat.

Dacă șeful îți ignoră aceste drepturi, adu-i aminte de ele, sau sună la Inspectoratul Teritorial de Muncă, tel. 437804 (număr valabil pentru județul Bihor).

37. Cum afectează canicula alimentele ?

Din cauza temperaturilor ridicate, produsele alimentare se alterează mult mai rapid. Așadar, procură alimente din locuri autorizate, care dispun de condiții tehnice și sanitare pentru comercializare, în scopul evitării maladiilor în cauză. Pe lângă aceasta, toate fructele și legumele ar trebui spălate în două ape înainte de a fi consumate. Din categoria produselor cu grad sporit de alterare fac parte carnea și produsele din carne, laptele și produsele lactate, peștele și produsele marine, torturile, prăjiturile. Cele mai periculoase rămân ciupercile. Medicii interzic consumul ciupercilor culese în parcuri, în preajma gropilor de gunoi, de pe marginea șoselelor și căilor ferate, deoarece acestea au acumulat substanțe toxice. Înainte de preparare, ciupercile trebuie fierte în două – trei ape, timp de cel puțin 15 minute. Un alt produs periculos este înghețata, când are aspect neomogen, granulat, este neuniform colorată sau parțial dezghețată.

38. Ce să faci în calitate de gospodină pe caniculă ?

Produsele alimentare proaspete (lapte, produse lactate, carne și preparate din carne, pește etc.) se alterează rapid și se pot contamina ușor cu microorganisme, dacă nu sunt manipulate corect și păstrate în condiții speciale. Cumpără produse alimentare perisabile numai în limita strictului necesar și consumă-le rapid. Imediat după achiziționare, produsele alimentare proaspete trebuie depozitate în frigider sau congelator până în momentul consumului. Nu recongela un produs care a fost dezghețat în vederea preparării sau care s-a decongelat accidental. Nu lăsa produsele alimentare proaspete expuse decât în timpul necesar porționării sau preparării lor. Evită achiziționarea borcanelor cu capacul neetanș ! Deschide conservele numai în momentul utilizării. Ceea ce nu s-a consumat, trebuie pus imediat la rece și consumat, de preferință, în aceeași zi.

39. Cum îți întreții frigiderul pe caniculă ?

Frigiderul trebuie dezghețat o dată pe săptămână. Seara se oprește, iar dimineața se golește complet și se spală cu 1 litru de apă caldă în care se dizolvă o lingură de bicarbonat de sodiu. Se freacă ușor, apoi se usucă cu o cârpă moale. Nu se folosesc obiecte tăioase la scoaterea gheții din frigider. Se lasă să se dezghețe și să se scurgă singură. Nu se pun alimente în congelator decât la o oră după ce i s-a dat drumul din nou frigiderului. O dată pe lună, se scoate frigiderul din priză și se curăță cu aspiratorul grila de ventilație. Altfel, este posibil ca praful să blocheze ventilația. Vasele și pachetele cu alimente puse în frigider trebuie să fie uscate, pentru a nu se lipi prin îngheț de cutia congelatorului.

40. Cum îți aperi sănătatea pe caniculă ?

Datorită temperaturilor de peste 32 de grade, se produce o creștere corespunzătoare a transpirației, care are rol de regulator termic și care împiedică astfel supraîncălzirea corpului. O dată cu apa, organismul pierde și săruri minerale (mai ales pe cele solubile), antrenând astfel multe consecințe negative: astenia fizică, perturbări ale proceselor metabolice, creșterea simptomatologiei bolilor cronice. Pentru evitarea unor asemenea neplăceri se impun măsuri de înlocuire a pierderilor provocate de transpirație, a pierderilor de apă, săruri minerale și vitamine, pentru refacerea condițiilor normale de funcționare a organismului. Acest lucru poate fi realizat prin consumarea în medie a doi litri de lichide de zi, care nu vor fi băute prea reci (se elimină înainte de a hidrata organismul). În afară de lichidele propriu-zise, se vor consuma cât mai multe fructe și legume, datorită pe de o parte a rezervelor de apă, săruri minerale și vitamine pe care le conțin, cât și datorită faptului că în organism ele cedează apă sub formă de efect retard, asigurând în mod constant și pe termen lung lichidul.

41. Cum ne protejăm bolnavii pe caniculă ?

Expunerea la soare, mai ales la ora prânzului, considerată oră de vârf, trebuie evitată pe cât posibil. Dacă, totuși, ieșiți, câteva mijloace de protecție sunt binevenite: pălării, umbrele, ochelari de soare, îmbrăcăminte subțire, în culori deschise. Consumul zilnic de lichide trebuie crescut la cel puțin patru litri pe zi, iar alimentația să fie cât mai săracă în grăsimi. Eforturile fizice, în perioada zilei în care temperatura atinge valorile maxime, activitatea din agricultură, șantiere de construcții, hale industriale, sunt recomandate a se desfășura dimineața și seara. Evitarea excesului de cafea și a consumului de băuturi în comun sau din încăperi neclimatizate trebuie pe cât posibil evitate. Copiii nu trebuie lăsați să aștepte perioade lungi în interiorul autovehiculelor parcate la soare, de asemenea, trebuie evitate transporturile pe distanțe lungi în vehicule fără posibilități de climatizare. Și persoanele vârstnice, în special cele cu afecțiuni cardiace și respiratorii, vor evita deplasările și frecventarea locurilor aglomerate, care le pot dăuna sănătății.

42. Care sunt bolile specifice caniculei ?

- A. Boala diareică acută (BDA) – se manifestă prin apariția unor fenomene ca febra, crampele abdominale, greața, vărsăturile alimentare urmate de emiterea scaunelor apoase. Profilaxia bolii diareice acute este la îndemâna oricui: spălarea mâinilor cu apă și săpun înainte de mese și ori de câte ori este nevoie, precum și prepararea și menținerea alimentelor în condiții igienice.
- B. Hepatita acută virală A (boala mâinilor murdare) -- are o perioadă de incubație mult mai lungă, de până la 60 de zile. Perioada de vară reprezintă momentul propice infectării cu virusul hepatitei A.

cu atât mai mult cu cât aceasta este o boală a copilăriei, cei mici fiind mai puțin supravegheați și mai tentați de consumul fructelor nespălate.

- C. Răcelile de vară – au o incidență deloc de neglijat și sunt favorizate de variațiile de temperatură și umezeală. Alimentația fără vitamine și consumul exagerat de alcool conduc la scăderea rezistenței organismului, cu apariția inițial a unei viroze respiratorii ce s poate complica cu pneumonie sau afecțiuni respiratorii grave.
- D. Dizenteria – ca și hepatita, este o boală a mâinilor murdare, datorându-se condițiilor de trai în care nu se respectă regulile de igienă. Apare atât în mediul rural, cât și în cel urban, afectează toate grupele de vârstă putând reveni la aceeași persoană de mai multe ori în decursul vieții. Simptome: dureri abdominale însoțite de febră, scaune frecvente, modificate și în cantitate mică, sub forma de mucus, puroi și sânge. Tratamentul constă în sterilizarea tractului intestinal, adică îndepărtarea microbilor prezenți în intestine. Medicii recomandă respectarea regulilor de igienă, testarea apei din fântâni și prezentarea la medic la apariția oricăror semne de boală diareică.
- E. Indigestiile stomacale – au, de multe ori, ca principală cauză consumul de legume insuficient coapte, cel de produse lactate păstrate la temperatura camerei sau de carne de pasăre preparate insuficient. E bine să ai la tine un medicament antidiareic, să bei suficientă apă plată și ceaiuri pentru a evita deshidratarea. Factori potențiali de risc sunt și apa de robinet sau cuburile de gheață. Câteva zile de regim sunt obligatorii.
- F. Arsurile solare – apar la 4 – 5 ore după expunere, însă pielea începe să se bronzeze cu adevărat abia după 2 – 3 zile, bronzul fiind și el o modalitate de apărare a pielii. Sunt binevenite dușurile dese și nu foarte reci. Se recomandă relaxarea într-o cameră răcoroasă și întunecoasă. În cazurile mai grave este indicat să te adresezi medicului. Insolajia apare atunci când te expui pentru o perioadă îndelungată la călduri puternice. Apare astfel riscul unei deshidratări severe, agravarea unei maladii cronice sau un atac de căldură. Simptome: crampe musculare la nivelul brațelor, picioarelor sau stomacului; oboseală, stare de rău, insomnii neobișnuite. Tratamentul insolajiei constă în ridicarea capului, înfășurarea capului cu șervețele umede și reci, consumul de lichide și retragerea într-o cameră răcoroasă. Persoanele cu părul închis la culoare au un risc mai mare de a face insolajie. Dacă te resimți în urma expunerii la soare încetează activitatea fizică și odihnește-te într-un loc rece bând multă apă sau sucuri de fructe.
- G. Ochelari împotriva radiațiilor solare – aleasă la întâmplare, fără un consult medical în prealabil, o pereche de ochelari de soare poate

duce în timp la afecțiuni grave ale globului ocular și chiar la miopie. Drumul ce este parcurs de o persoană care are nevoie de ochelari de vedere nu este de cele mai multe ori corect, întrucât nu puțini sunt cei care cumpără ochelari de la comercianții ambulanți. Afecțiuni grave precum arsuri ale globului ocular, pot fi provocate și de ochelarii de soare de o calitate proastă care în loc de lentile speciale cu protecție împotriva razelor solare sunt prevăzuți cu un simplu geam colorat. În aceste condiții, din cauza purtării ochelarilor de soare pot apărea dureri de cap, amețeli, înroșirea ochilor și chiar lăcrimare. Ochelarii închiși la culoare nu sunt recomandați pentru că pot da dependență.

43. Cum ne ferim de incendii pe caniculă ?

- A. **INSTALAȚII ELECTRICE** – Aparatele electrice, cablurile electrice, prizele și întrerupătoarele cu defecțiuni sunt surse frecvente de incendiu. Pentru remedierea aparatelor și instalațiilor electrice defecte se apelează la specialiști. Nu utilizați aparatele electrice cu mâinile ude. Nu trageți de cablul pentru debranșarea unui aparat electric. Acesta se poate deteriora, devenind o sursă de incendiu. Nu folosiți prize multiple: adeseori suprasolicitate, acestea se încălzesc și există riscul producerii unui incendiu. Nu cumpărați jucării electrice care se conectează direct la priză: o jucărie prin care trece o tensiune de 220 V poate fi periculoasă pentru un copil.
- B. **PODURI, MANSARDE** – Este interzisă depozitarea de materiale lemnoase, furaje sau alte materiale combustibile sau inflamabile (butelii, bidoane cu produse petroliere) în podurile clădirilor. Este interzisă folosirea afumătorilor improvizate în podurile clădirilor prin scoaterea unor cărămizi din coș sau neridicarea zidăriei coșurilor deasupra acoperișului ori lăsarea deschisă a ușițelor de curățare.
- C. **FOCUL DESCHIS** – Se interzice folosirea chibriturilor, lumânărilor, lămpilor de iluminat cu petrol, în depozite de furaje, grajduri, magazii, alte anexe, poduri. Este interzisă folosirea flăcării pentru verificarea etanșeității buteliei. În cazul în care butelia este defectă, flacăra, în prezența gazului scurs de la butelie, va produce o explozie.
- D. **MIJLOACE DE ÎNCĂLZIRE** – Se interzice utilizarea instalațiilor de încălzire cu improvizații sau defecțiuni. Amplasați în fața sobelor cu lemne o cutie metalică: aceasta va asigura protecția față de căderea accidentală, direct pe podea, a lemnului aprins, care ar putea determina incendierea materialelor combustibile.
- E. **BUTELII DE GAZE LICHEFIATE / ARAGAZ** – Se interzice folosirea buteliilor de gaze lichefiate fără regulatori de presiune cu garnituri deteriorate ori cu furtunurile de cauciuc fisurate sau lărgite la capete. Se interzice încercarea cu flăcără a etanșeității buteliei.

garniturilor regulatorilor de presiune sau a furtunului: verificarea se va face numai cu emulsie de apă cu săpun. Se interzice păstrarea buteliilor în apropierea surselor de căldură ori sub acțiunea directă a razelor solare. Se interzice folosirea buteliilor în poziție culcată. Este interzisă trecerea gazului din butelie în orice alte recipiente sau folosirea de butelii improvizate.

- F. JOCUL COPIILOR CU FOCUL – Păstrați chibriturile, brichetele și alte surse de foc în locuri în care copii nu au acces. Înlăturați orice curiozitate a copiilor în legătură cu focul explicându-le cu răbdare pericolul pe care acesta îl reprezintă pentru viața lor.

44. Aveți sau nu gripă aviară în România ?

Până la începutul anului 2006, nu au fost înregistrate în România cazuri de gripă aviară la oameni. Până acum, laboratorul național de diagnostic a confirmat focare de gripa aviară în câteva județe, dar autoritățile au lichidat toate păsările din aceste zone, au instituit filtre de tranzit și carantine, așa că focarele au fost limitate și riscul de extindere redus. Sigur, frecvența crescută a acestei boli și răspândirea potențială la oameni sunt fenomene care trebuie privite cu responsabilitate.

45. Cine răspândește gripa aviară ?

Virusuri gripale aviare pot fi luați din focare active de gripă aviară, dar și de la păsări cu forme discrete de boală sau chiar aparent sănătoase. În primul caz vorbim de epidemii și de focare de gripă aviară; în al doilea doar de infecții cu virusuri gripale. Dintre păsările domestice, gripa aviară a fost semnalată cel mai frecvent la curcă, rață, gâscă, potârniche, fazani și găină. Între speciile de păsări sălbatice, trebuie menționate păsările acvatice, pescărușii, rândunelele de mare, păsările migratoare. Sursele de infecție primare sunt reprezentate de păsările bolnave, de cel trecute prin boală ca și de cele purtătoare și eliminatoare de virus prin secreții oculare – nazale și prin fecale.

46. Se poate transmite gripa aviară la om ?

Transmiterea directă a bolii de la păsări cu gripa aviară la om a fost semnalată foarte rar. Omul se îmbolnăvește cel mai des cu sușe transformate genetic în organismul porcului. Transmiterea gripei aviare se face însă cu ușurință atunci când sursa este tot omul.

47. Este gripa aviară tratabilă ?

Boala este tratabilă la om, dacă este detectată la început, iar România nu mai poate fi luată prin surprindere. Beneficiem și de ajutorul UE, pentru că statele europene consideră mai rentabil să ne ajute să prevenim o epidemie de gripă aviară decât să permită un asemenea risc la granițele lor.

48. Există un vaccin împotriva gripei aviare ?

Oseltamivir și zanamivir sunt substanțele despre care medicii cred că folosesc pentru prevenirea și tratarea tulpinilor virusurilor gripale de tip A, cum este gripa aviară. Organizația Mondială a Sănătății a anunțat recent țările – membre că s-a stabilit formula de vaccin împotriva gripei aviare. Acest tip de vaccin poate fi preparat și la Institutul Cantacuzino din București. Până acum, statul a folosit câteva zeci de mii de doze de capsule de Tamiflu (produs francez) pentru tratamentul profilactic antiviral al persoanelor care au intervenit în acțiunile specifice din Ceamurlia de Jos și Maliuc. Și pentru că s-a constatat că vaccinul antigripal sezonier mărește rezistența organismului în fața gripei aviare, statul a majorat numărul celor incluși în programul de vaccinare gratuită țintită.

49. Ce este vaccinarea țintită ?

OMS recomandă administrarea țintită a vaccinului gripal sezonier la grupe selectate cu risc crescut de expunere la virusul gripal aviar H5N1, ca măsura de descurajare a infecției simultane a oamenilor cu virusuri gripale aviare și umane.

50. Ce este pandemia de gripă ?

Termenul descrie momentul în care un virus gripal nou și înalt patogen se transmite susținut în populația generală. Ca să vă faceți o idee, rata de atac medie a epidemiilor este de 3%, iar a pandemiilor de 10%, 25% și chiar 50%. Pentru România, în cel mai grav scenariu de pandemie, s-ar putea îmbolnăvi, pe durata a 9 – 12 luni, până la 11 milioane de oameni, din care 6,7 milioane ar trebui internați și s-ar înregistra circa 50.000 de victime. Din fericire, la acest moment nu se poate vorbi de așa ceva nicăieri pe glob, iar în România cu atât mai puțin. România este pregătită să aplice Planul Național Antipandemie, adică să producă 5,5 milioane doze de vaccin monovalent, care ar asigura vaccinarea a 25% din populația țării.

51. Ce măsuri de precauție putem lua ?

Să nu-ți mai lași libere păsările, dar și animalele care pot intra în contact cu ele: vite, cai și porci. Toate păsările de curte trebuie ținute închise, iar copiii nu trebuie să se joace cu ele. Nu atinge păsările care par bolnave sau păsările moarte. Anunță medicii veterinari din zonă orice caz de boală semnalată la păsări, dar și la alte animale. Nu consuma carne de pasăre care nu provine de la un crescător autorizat, pentru că numai în marile ferme de păsări există șansa de garantare a măsurilor de biosecuritate. Evită locurile și suprafețele contaminate cu fecale sau secreții de păsări. La fel ca la alte boli infecțioase, una dintre cele mai importante măsuri preventive este spălarea frecventă și cu grijă a mâinilor. Evită automedicația.

52. Cum pregătim carnea de pasăre ?

Depinde de unde ai carnea de pasăre pe care o pregătești. Dacă nu ai dubii asupra sursei, se aplică regulile obișnuite. Virusurile gripale sunt distruse prin căldură așa că dacă vrei să fii precaut, toate produsele provenite de la păsări, inclusiv ouăle și sângele ar trebui preparate termic la mai mult de 70 de grade. Nu consuma produse din păsări incomplet prelucrate termic. Separă carnea crudă de cea prelucrată termic sau de alimentele gata de consumat. Nu folosi același cuțit sau instrument de tăiat pentru a pregăti carnea crudă și alimentele preparate. Spală-te pe mâini între manipularea alimentelor crude și a celor prelucrate termic. Nu pune carnea pe aceeași farfurie pe care a fost așezată înainte de a fi prelucrată. Spală ouăle cu apă cu săpun. Gălbenușurile de ouă nu trebuie să fie lichide sau să se prelingă. Nu folosi ouă fierte moi sau crude în alimente care nu vor fi prelucrate termic.

53. Ce riscăm călătorind în zone afectate ?

Informează-te asupra oricăror riscuri de boală în zonele pe care le vei vizita. Asigură-te că vaccinările tale sunt la zi și solicită o vaccinare suplimentară, tratament sau informații de care poți să ai nevoie. Pregătește o trusă sanitară de călătorie care să conțină materiale medicale și de prim ajutor. Ai grijă să incluzi un termometru și batiste umede pentru igiena mâinilor.

54. Cum recunoști păsările bolnave ?

La păsări, boala debutează cu somnolență, cianoza crestei și bărbieților, sete, după care apare diareea cu fecale lichide, de culoare verzui. Moartea este precedată de o stare comatoasă. Cea mai frecventă este însă gripa aviară cu manifestări ca tuse, zgomote respiratorii diverse, lăcrimarea excesivă, întârziere în dezvoltare. Câteodată, boala apare brusc la păsări și mai multe animale mor fără să prezinte semne premonitorii sau semne minime de boală. Găinile ouătoare pot inițial să producă ouă cu modificări ale cojii după care urmează sistarea ouatului. Alte păsări prezintă imobilitate și slăbire. La păsările afectate pot apărea hemoragii pe pielea fără pene. În cazurile de moarte subită, leziunile pot să fie absente. Leziunile la curcani sunt similare cu cele de la galinacee, dar de multe ori nu sunt așa de marcante. Rațele infectate cu virusul influenței aviare și care excretă virus pot să nu prezinte semne clinice sau leziuni. Leziuni similare pot apărea însă și la boli ca pseudo-pesta aviară, o boală care nu se transmite la om.

55. Cum se tratează păsările bolnave ?

Nu există un tratament al bolii. Se pot utiliza măsurile de profilaxie: izolarea strictă a focarelor, distrugerea păsărilor bolnave, suspecte de îmbolnăvire și a celor expuse; dezinfecția adăposturilor și a spațiilor de cazare,

ecarisarea și procesarea carcaselor și a tuturor surselor de contaminare; interzicerea contactului cu păsări străine, controlul traficului de persoane.

56. Cum se acționează în focarul de gripă aviară ?

În cazul unui focar se aplică: tăierea sau uciderea integrală a păsărilor în efectivul afectat, ecarisarea carcaselor și a produselor provenite de la acestea, curățirea, dezinfectia. Repopularea se face după cel puțin 21 de zile.

57. Poți fi despăgubit dacă ți se confiscă păsările ?

Sigur că da. Ordonanța nr.42/2004 prevede că în cazul acțiunilor de lichidare a focarelor de boli prin sacrificare, se acordă despăgubiri proprietarilor animalelor sacrificate sau altfel afectate, indiferent dacă animalele respective sunt asigurate sau nu. Despăgubirea se stabilește de o comisie locală condusă de primar și reprezintă maxim 80% din valoarea de asigurare.

58. Cum poți da o mână de ajutor ?

Dacă ai remarcat ceva suspect, e bine să spui autorităților: situația în zona infectată; speciile de păsări afectate; numărul de păsări suspecte de boală; detalii privind amplasarea exploatației, existența șoselelor ori a drumurilor principale în apropiere, situația meteorologică locală.

59. Există vreun precedent în România ?

În România ultimilor 50 de ani, în nici o crescătorie de păsări nu s-a înregistrat vreo epidemie care să devină periculoasă pentru om.

60. Mai putem consuma carne de pasăre ?

Cu două condiții:

- A. Cumpărați carnea din surse autorizate;
- B. Preparați-o așa cum vă cer medicii veterinari.

61. Ce este un incendiu ?

Ardere autoîntreținută, care se desfășoară fără control în timp și spațiu, care produce pierderi de vieți omenești și/sau pagube materiale și care necesită o intervenție organizată în scopul întreruperii procesului de ardere.

62. Care este cauza unui incendiu ?

Suma factorilor care concură la inițierea incendiului, care constă, de regulă, în sursa de aprindere, mijlocul care a produs aprinderea, primul material care s-a aprins, precum și împrejurările determinante care au dus la izbucnirea acestuia.

63. Ce este o organizare a intervenției în caz de incendiu ?

Ansamblul măsurilor tehnico – organizatorice necesare stabilirii forțelor, responsabilităților, sarcinilor, mijloacelor, metodelor și procedeeelor ce pot fi utilizate pentru evacuarea și salvarea persoanelor și animalelor, protecția bunurilor și vecinătăților, precum și pentru stingerea incendiilor.

64. Ce este un pericol iminent de incendiu ?

Este o situație creată de cumulara factorilor care concură la inițierea incendiului, declanșarea acestuia fiind posibilă în orice moment.

65. Ce este prevenirea incendiilor ?

Totalitatea acțiunilor de împiedicare a inițierii și propagării incendiilor, de asigurare a condițiilor pentru salvarea persoanelor și bunurilor și de asigurare a securității echipelor de intervenție.

66. Ce este stingere a incendiilor ?

Totalitatea acțiunilor de limitare și întrerupere a procesului de ardere prin utilizarea de metode, procedee și mijloace specifice.

67. Ce este un utilizator ?

Persoana fizică sau juridică ce folosește un bun, cu orice titlu, în interesul său, al altuia sau în interes public.

68. Ce este apărarea împotriva incendiilor ?

Apărarea împotriva incendiilor constituie o activitate de interes public, național, cu caracter permanent, la care sunt obligate să participe, în condițiile prezentei legi, autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și toate persoanele fizice și juridice aflate pe teritoriul României.

69. De ce răspund persoanele fizice și juridice ?

Persoanele fizice și juridice răspund, potrivit legii, de stabilirea și aplicarea măsurilor de apărare împotriva incendiilor, precum și de consecințele producerii incendiilor.

70. Care sunt obligațiile unei persoane care observă un incendiu ?

Persoana care observă un incendiu are obligația de a anunța prin orice mijloc serviciile de urgență, primarul sau poliția și să ia măsuri, după posibilitățile sale, pentru limitarea și stingerea incendiului.

71. Ce obligații au persoanele în caz de incendii produse la păduri, plantații, etc.?

În cazul incendiilor produse la păduri, plantații, culturi agricole, miriști, pășuni și fânețe, persoanele fizice și juridice aflate în apropiere au obligația

să intervină imediat cu mijloacele de care dispun, pentru limitarea și stingerea acestora.

72. Care sunt obligațiile salariaților la locul de muncă ?

Fiecare salariat are, la locul de muncă, următoarele obligații principale:

- a) să respecte regulile și măsurile de apărare împotriva incendiilor, aduse la cunoștință, sub orice formă, de patron, administrator sau conducătorul instituției, după caz;
- b) să utilizeze substanțele periculoase, instalațiile, utilajele, mașinile, aparatura și echipamentele, potrivit instrucțiunilor tehnice și ale celor date de patron, administrator sau conducătorul instituției, după caz;
- c) să nu efectueze manevre nepermise sau modificări neautorizate ale sistemelor și instalațiilor de apărare împotriva incendiilor;
- d) să comunice, imediat după constatare, conducătorului locului de muncă, orice încălcare a normelor de apărare împotriva incendiilor sau situație stabilită de acesta ca fiind un pericol de incendiu, precum și orice defecțiune sesizată la sistemele și instalațiile de apărare împotriva incendiilor;
- e) să coopereze cu salariații desemnați de patron sau administrator, după caz, în vederea realizării măsurilor de apărare împotriva incendiilor;
- f) să acționeze în conformitate cu procedurile stabilite pe locul de muncă la apariția oricărui pericol iminent de incendiu;
- g) să furnizeze persoanelor abilitate, toate datele și informațiile de care are cunoștință referitoare la producerea incendiilor.

73. Cum poate fi preîntâmpinată izbucnirea incendiului

Izbucnirea incendiilor la gospodăriile cetățenești poate fi preîntâmpinată dacă sunt respectate regulile și măsurile de prevenire a incendiilor.

74. Ce este un dezastru ?

Este evenimentul datorat declanșării unor tipuri de riscuri, din cauze naturale sau provocate de om, generator de pierderi umane, materiale sau modificări ale mediului și care, prin amploare, intensitate și consecințe, atinge ori depășește nivelurile specifice de gravitate stabilite prin regulamentele privind gestionarea situațiilor de urgență, elaborate și aprobate potrivit legii;

75. Ce este o situație de protecție civilă ?

Situația generată de iminența producerii sau de producerea dezastrurilor, a conflictelor militare și/sau a altor situații neconvenționale care, prin nivelul

de gravitate, pun în pericol sau afectează viața, mediul, bunurile și valorile culturale și de patrimoniu.

76.Ce este înștiințarea ?

Activitatea de transmitere a informațiilor autorizate despre iminența producerii sau producerea dezastrelor și/sau a conflictelor armate către autoritățile administrației publice centrale sau locale, după caz, în scopul evitării surprinderii și al realizării măsurilor de protecție.

77.Ce este avertizarea ?

Aducerea la cunoștința populației a informațiilor necesare despre iminența producerii sau producerea unor dezastre.

78.Ce este prealarmarea ?

Transmiterea mesajelor / semnalelor de avertizare către autorități despre probabilitatea producerii unor dezastre sau a unui atac aerian.

79.Ce este alarmarea ?

Transmiterea mesajelor / semnalelor de avertizare a populației despre iminența producerii unor dezastre sau a unui atac aerian.

80.Ce este adăpostirea ?

Măsura specifică de protecție a populației, a bunurilor materiale, a valorilor culturale și de patrimoniu, pe timpul ostilităților militare, împotriva efectelor atacurilor aeriene ale adversarului. Adăposturile de protecție civilă sunt spații special amenajate pentru protecția personalului în situații de urgență, proiectate, executate, dotate și echipate potrivit normelor și instrucțiunilor tehnice elaborate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și aprobate de ministrul administrației și internelor.

81.Ce pot face cetățenii care au suferit pagube ?

Cetățenii care au suferit pagube ca urmare a efectelor unui dezastru sau ale unui conflict armat ori ca urmare a executării intervenției de către serviciile de urgență au dreptul la ajutoare de urgență și la despăgubiri, după caz.

Despăgubirile se acordă în urma solicitării scrise a celui prejudiciat, adresată primarului, pe baza actului de constatare întocmit de organele competente și a hotărârii consiliului local, din fondurile prevăzute în bugetul local cu această destinație sau din cele aprobate prin hotărâre a guvernului.

82.Care sunt obligațiile cetățenilor în situații de urgență ?

Cetățenii sunt obligați:

- să respecte și să aplice normele și regulile de protecție civilă stabilite de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de conducătorii instituțiilor publice, ai agenților economici ori ai organizațiilor neguvernamentale, după caz;
- să ducă la îndeplinire măsurile de protecție civilă dispuse, în condițiile legii, de autoritățile competente sau de personalul investit cu exercițiul autorității publice din cadrul serviciilor publice de urgență;
- să informeze autoritățile sau serviciile de urgență abilitate, prin orice mijloace, inclusiv telefonic, prin apelarea numărului **112**, despre iminența producerii sau producerea oricărei situații de urgență care iau cunoștință;
- să informeze serviciile de urgență profesioniste sau poliția, după caz, inclusiv telefonic, prin apelarea numărului **112**, despre descoperirea de muniție sau elemente de muniție rămase neexplodate;
- să participe la pregătirea de protecție civilă la locul unde își desfășoară activitatea;
- să participe la întreținerea adăposturilor din clădirile proprietate personală și, în caz de necesitate, la amenajarea spațiilor de adăpostire din teren;
- să-și asigure mijloacele individuale de protecție, trusa sanitară, rezerva de alimente și apa, precum și alte materiale de primă necesitate pentru protecția familiilor lor;
- să permită, în situații de urgență civilă, accesul forțelor și mijloacelor de intervenție în incinta sau pe terenuri proprietate privată;
- să permită instalarea mijloacelor de alarmare pe clădirile proprietate privată sau aparținând asociațiilor de locatari sau proprietari, după caz, fără plată, precum și accesul persoanelor autorizate, în vederea întreținerii acestora;
- să accepte și să efectueze evacuarea din zonele afectate sau periclitare de dezastre, potrivit măsurilor dispuse și aduse la cunoștință de către autoritățile abilitate;
- să solicite avizele și autorizațiile privind protecția civilă, în cazurile prevăzute de lege.

Îndeplinirea obligațiilor prevăzute mai sus revine, corespunzător situației în care se găsesc și cetățenilor străini care desfășoară activități, au reședința sau se află în tranzit, după caz, pe teritoriul României.

Cetățenii declarați inapți de muncă din motive medicale sunt scutiți, pe timpul intervenției în sprijinul forțelor de protecție civilă, de prestarea de servicii ori de participarea la executarea de lucrări, evacuarea de bunuri și altele asemenea, care presupun efort fizic.

82. Cunoașteți tipurile de incendii la păduri și modul lor de manifestare ?

O dată produs, un incendiu poate lua diferite forme, fiecare fiind condiționată de caracteristicile vegetației și condițiile climatice (în principal forța și direcția vântului). Astfel se disting:

- **incendii de sol**, în care arde materia organică conținută în litieră, humus sau turbă; viteză mică de propagare;
- **incendii de suprafață**, în care arde vegetația de talie joasă; ele se propagă în general prin radiație;
- **incendii de coronament**, în care arde partea superioară a arborilor și se formează o coroană de incendiu; ele eliberează în general mari cantități de căldură, iar viteza de propagare este foarte ridicată. Sunt cu atât mai intense și dificil de controlat cu cât vântul este mai puternic iar combustibilul mai uscat.

Aceste 3 tipuri de incendii se pot produce simultan într-o zonă.

84. Care este temperatura la care se poate produce incendiul de pădure ?

Când conținutul de apă este scăzut, vegetația se aprinde la temperaturi relativ joase. Temperatura de inflamare variază între 260°C și 450°C. Această temperatură este asigurată de surse de căldură precum chibrituri, țigări și descărcări electrice atmosferice.

85. Care sunt principalele esențe de arbori și ce caracteristică a acestora favorizează dezvoltarea incendiului ?

Printre esențele de arbori se disting:

- esențele pirofile (pinul, iarba neagră), ale căror caracteristici (rășina, esențele) favorizează dezvoltarea incendiilor;
- esențe pirorezistente (stejarul, castanul), capabile să reziste la incendii.

86. Care sunt riscurile incendiilor de pădure ?

Prin efectele sale, incendiul este un factor de distrugere atât pentru oameni și activitățile lor cât și pentru mediu.

Riscuri pentru oameni

În urma incendiilor de pădure, cea mai afectată sunt populația și gospodăriile din vecinătate, care se pot aprinde.

Riscuri pentru mediu

Impactul unui incendiu de pădure asupra faunei și florei este legat de intensitatea sa și interesul pe care-l prezintă speciile implicate. Un incendiu

are consecințe imediate (modificarea peisajului, dispariția animalelor sau vegetației, uneori aparținând speciilor rare), dar și pe termen lung, dacă luăm în considerare timpul necesar reconstituirii biotopului.

Consecințele asupra solului sunt determinate de degradarea masei vegetale. Ea poate fi la originea eroziunii solului.

Peisajul este suspus la importante modificări, fie prin absența vegetației, fie prin prezența numeroșilor arbori calcinați. Prin reîmpădurire se „cicatrisează peisajul”, reconstituind masele verzi, dar ambianțele originale ale pădurilor sunt foarte dificil de restaurat.

87. În ce constă previziunea și prevenirea incendiului ?

Previziunea constă în controlarea zilnică a parametrilor ce pot concura la producerea incendiilor, în principal pe timpul perioadelor cele mai critice ale anului. Condițiile hidro-meteorologice, precum și starea vegetației, sunt permanent supravegheate, nu doar pentru a determina situațiile în care riscul este cel mai ridicat, dar și pentru a mobiliza preventiv forțele de intervenție necesare în caz de incendiu. Supravegherea este realizată cu ajutorul patrulilor.

În țările din Europa de Vest, previziunea se asigură și prin datele obținute prin sateliți, care transmit în direct imagini din zonă.

Prevenirea constă în punerea în practică a unei politici globale de amenajare și întreținere a spațiului forestier și rural din vecinătate. Ea impune măsuri de protecție a oamenilor și de prevenire a incendiilor care trebuie luate de administrațiile publice locale în cadrul competențelor lor.

88. În ce constă activitățile de amenajare a pădurii ?

Amenajarea pădurii constă între altele în crearea de întreruperi ale masei combustibile, prin zone tampon, ceea ce permite reducerea riscului de propagare a incendiului.

Curățarea este o operație ce constă în tăierea, parcelarea sau arderea vegetației de la marginea zonelor locuite, căilor de comunicație și de pe zonele tampon (fâșiile antifoc).

Proprietarii, gestionarii și utilizatorii spațiului forestier trebuie permanent sensibilizați privind prevenirea incendiilor de pădure.

89. În ce constă acțiunea de intervenție în caz de incendiu ?

În cadrul măsurilor de protecție a pădurii împotriva incendiilor, planurile de intervenție și schemele de acoperire a riscurilor au ca scop îmbunătățirea condițiilor de protecție a forțelor de intervenție și a populației. Pentru îmbunătățirea rapidității de intervenție, se recomandă amplasarea cisternelor (rezervoarelor) cu apă pe masive în apropierea zonelor forestiere.

90. Copiii au voie să se joace cu focul ?

Nu. Ei îi vor ajuta pe adulți la pregătirea lui, adunând vrescuri uscate. Gândiți-vă aceasta este o treabă mult mai importantă decât să aprinzi un băț de chibrit pe o grămadă de lemne pentru a face un foc .

91. În ce condiții pot fi amenajate, în apropierea pădurii, locuri pentru pregătirea mâncării ?

În condiții civilizate, respectând pe deplin regulile de prevenire a incendiilor. Focul se face în locuri cât mai îndepărtate de vegetație și în nici un caz pe timp de secetă excesivă ori în condiții de vânt .

Căldura usucă vegetația prin evaporare și provoacă pe timpul perioadelor cele mai călduroase, eliberarea esențelor volatile, aflate la originea propagării rapide flăcărilor. Vântul accelerează uscarea solului și vegetației iar, în caz de incendiu, focul se propagă rapid și poate afecta o suprafață mare de pădure.

92. Focul poate fi lăsat nesupravegheat ?

Nu se știe când o slabă rafală de vânt ar putea modifica direcția focului și îndreapta flăcările spre vegetație, ori transporta scânteele incandescente la distanțe mai mari incendiind pădurea.

Menține curățenia în pădure. Nu lăsa hârtii, resturi de mâncare ori sticle. Și ele pot contribui la propagarea incendiilor de pădure. Înainte de a pleca din pădure, stinge focul cu apă sau pământ.

93. Cunoașteți o altă cauză care poate conduce la incendiu de pădure ?

Trăznete sunt la originea a 4-7% din începuturile de incendiu de pădure, mai ales în masivele muntoase și pe timpul perioadelor cele mai calde ale anului.

94. Cunoașteți comportamentul în caz de incendiu de pădure ?

Dacă totuși s-a produs un incendiu în pădure:

- Nu intra în panică;
- Îndepărtează-te de incendiu;
- Solicită sprijinul unui adult;
- Acoperă-ți nasul și gura cu o cârpă curată.

95. Cum poate fi preîntâmpinată izbucnirea incendiilor la gospodăriile cetățenești, atunci când se folosește focul deschis ?

- orice foc, fie în interiorul locuinței sau exteriorul ei trebuie supravegheat;
- se interzice folosirea chibriturilor, lumânărilor, lămpilor de iluminat cu petrol în spații cu pericol de incendiu (depozite de furaje, grajduri, magazii, alte anexe, poduri) și explozie

(în apropierea buteliilor de aragaz, instalațiilor de gaze naturale, încăperi în care depozitați produse petroliere) cât și la executarea lucrărilor agricole (lanuri de cereale, pajiști), în poduri și în apropierea acestora;
este interzisă folosirea flăcării pentru verificarea etanșeității buteliei.

96. Ce reguli și măsuri de P.S.I. trebuie respectate la exploatarea instalațiilor și consumatorilor electrici ?

- pentru remedierea deficiențelor apălați la specialiști;
- nu utilizați aparate electrice cu mâinile ude, riscați să vă electrocuțați și să suferiți arsuri;
- nu trageți de cabluri pentru debransarea unui aparat electric, acesta se poate deteriora devenind o sursă de incendiu;
- nu folosiți prize multiple, adeseori suprasolicitate acestea se încălzesc și există riscul producerii unui incendiu;
- nu cumpărați jucării electrice care se conectează direct la prize – o jucărie prin care trece o tensiune de 220 V poate fi periculoasă pentru un copil. Vă recomandăm jucăriile cu un transformator de protecție, care reduce tensiunea la o valoare inofensivă, de regulă, de 12 V;
- nu amplasați un obiect metalic de lungime mare (scară, țeavă, antenă, etc.) în apropierea unei linii electrice aeriene, aceasta duce adesea la accidente mortale;
- în cazul unui scurtcircuit se interzice folosirea la înlocuirea siguranței, a unui fuzibil cu diametrul mai mare decât cel corect.

97. Unde se interzice fumatul ?

- se interzice fumatul în locuri cu pericol de explozie și incendiu;
- nu fumați în pat, riscați să adormiți cu țigara aprinsă și să produceți un incendiu.

98. Ce măsuri de P.S.I. se vor respecta la coșurile de fum ?

- coșurile de fum vor fi periodic verificate, curățate și reparate de către personal specializat și autorizat.

99. Cum prevenim jocul copiilor cu focul ?

- păstrați chibriturile, brichetele și alte surse de foc în locuri în care copiii nu au acces;

- îndalurați orice curiozitate a copiilor în legătură cu focul, explicându-le cu răbdare pericolul pe care acesta îl reprezintă pentru viața lor;
- nu lăsați copiii singuri în casă cu sobe, plite, radiatoare și / sau aparate electrice lăsate sub tensiune.

100. Ce măsuri de P.S.I. trebuie respectate la mijloacele de încălzire ?

- se interzice utilizarea instalațiilor de încălzire cu improvizații sau defecțiuni și lăsarea lor în funcțiune, nesupravegheate;
- respectați distanțele de protecție dintre sobele și materialele combustibile;
- amplasați în fața sobelor cu lemne o cutie metalică, aceasta va asigura protecția față de căderea accidentală direct pe podea a lemnului aprinse, care ar putea determina incendiul materialelor combustibile cu care acestea ar veni în contact;
- eventuala încălzire a adăposturilor de animale sau a grajdurilor este admisă numai dacă sunt folosite sobe fixe din cărămidă sau mijloace cu acumulare de căldură, care se alimentează din exteriorul acestor încăperi ori prin instalații de încălzire centrală;
- se interzice folosirea sobelor, mițele sau cenușarele defecte, ori care nu se închid;
- cenușa și jăratecul vor fi depozitate în gropi speciale, iar în condiții de vânt se vor stinge cu apă.

101. Ce măsuri de P.S.I. se vor respecta la buteliile de aragaz ?

- se interzice folosirea buteliilor de gaze lichificate fără regulatori (ceasuri) de presiune, cu garnituri deteriorate ori cu furtunuri de cauciuc fisurate sau lărgite la capete;
- se interzice cu desăvârșire încercarea cu flacăra a etanșeității buteliei, garniturilor, regulatorilor de presiune sau a furtunului, verificarea se va face numai cu emulsie de apă cu săpun;
- se interzice așezarea sau păstrarea buteliilor de gaze în apropierea oricăror surse de căldură, ori sub acțiunea directă a razelor solare;
- se interzice încălzirea buteliilor ori folosirea acestora în poziția culcată, răsturnată sau înclinată;
- este interzisă trecerea (transvazarea) gazului din butelie în orice alte recipiente sau folosirea de butelii improvizate;

- la aprinderea focului la aragaze sau sobe alimentate cu gaze naturale, folosiți principiul „gaz pe flacără” (întotdeauna aprindeți întâi chibritul și apoi manevrați robinetul de alimentare cu gaz), recomandăm utilizarea aprinzătorului electric.

102. Ce reguli de P.S.I. trebuie respectate la afumătoare?

- se interzice folosirea afumătoarelor improvizate sau amplasarea acestora în magazii, șuri, remize, sub șoproane sau lângă materiale combustibile. Afumătoarele se confecționează din zidării din cărămidă și materiale incombustibile și se vor amplasa independent de celelalte construcții din gospodărie.